

KIADÓHIVATAL.
Budapest, Eszterházy-utca
12. sz.

Előfizetési díj:
Egész évre... 4 frt — kr.
Fél évre... 2 frt — kr.
Negyedévre... 1 frt — kr.
Egyes szám ára: 8 kr.

A lap szellemi részét illető közlemé-
nyek a szerkesztőséghez, pénz a
értéküldemények reklamációjá al-
talanban a lap anyagi részét illető
levelezések pedig a fel. szerkesztőhöz
(Gyöngyösi-utca 9. sz.) intézendők.
Megjelen minden pénteken.

NÉPJOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Budapest, Vas-utca 15. sz.

Előfizetési díj:
Egész évre... 4 frt — kr.
Fél évre... 2 frt — kr.
Negyedévre... 1 frt — kr.
Egyes szám ára: 8 kr.

A lap szellemi részét illető közlemé-
nyek a szerkesztőséghez, pénz a
értéküldemények reklamációjá al-
talanban a lap anyagi részét illető
levelezések pedig a fel. szerkesztőhöz
(Gyöngyösi-utca 9. sz.) intézendők.
Megjelen minden pénteken.

Keresztény konzervatív politika.

A belgiumi véres események nagyon alkalmasak arra, hogy felnyissák mindazok szemeit, kiket a liberális szájhősök nagy szavai félrevezettek. A mi ezen „liberális mintá országban“ történik, csak intő jel, csak előjátéka azon borzasztó drámának, mely áldozatait követeli mindenütt, hol kellő időben a veszélyezett társadalom és a keresztény kultúra megmentésére szolgáló eszközöket nem alkalmazták.

A német parlamentben miniszteri padokból hozták fel, hogy a növekedő szociálizmus ellenében a keresztény, különösen pedig a katolikus egyház elégtelennek bizonyult be. S csakugyan el kell ismerni, hogy a belga rémesetek körül a kath. kereszténységnek is büne van, a mennyiben a modern liberálizmusnak hódolva, ennek elveit követve, oda állott azon zászló alá, melynek felirata, felebarátunk kizsákmányolásának jogát hirdeti. A belga katolikusok „két urnak“ akarnak szolgálni egyszerre, a keresztnek és a manchesteri liberálizmusnak, a zsidó szellemnek; szemök elől tévesztették, hogy homlokegyenest ellenkező dolgok egyesítése képtelenség. Ez a katolicizmus csak a külső czeremóniák és a frázis kereszténysége, mely megszegye a gyengébb iránti minden tartozó kötelességet, a megváltás ellenében a legnagyobb bünt követte el; meggyüöltetvén azt azokkal, kiket Isten fia legjobban szeretett, a szegényekkel s nyomorultakkal.

Ha tehát átaljában van is igazság a szemrehányásban, hogy az egyház nem volt képes Belgiumban a szociális mozgalom veszélyeit elhárítani, e szemrehányás nem érheti sem a kereszténységet, sem az egyházat, hanem érinti azon keresztényeket, kik Belgiumban s egyebütt is büntetlen hiszik együtt imádnani Istent s az aranyborjút.

Belgiumban ugynevezett katolikus miniszterek szabadkőmivesekkel vetélkedtek, hogy a kapitalizmus gyalázatos kinövésait nagyra növeljék. A mi ott történt, az a valódi keresztényeket rég óta undorral töltötte el.

Kereszténység és egyház nem lehetnek szabadelvűek e szó mai értelmében, ha még is azzá akarnak lenni, saját lényüket tagadják meg, és áldás helyett kárhózzattá válnak.

Azonban, valamint a kereszténység nem tűri a gyengébb kizsákmányolását s elveti az „emberi méltóság“ és szabadság azon farizeus tanát, melyet a liberálizmus hirdet, hogy mindazon népeket, melyeket meghódíthat a kapitalizmus rabszolgájává tegye, ép oly kevéssé fér meg a kereszténységgel bármely anyagi vagy szellemi hátra lépés, ép oly kevéssé fér meg a népek elbutítása. A kereszténység sem liberális, sem reakciónárius; a kereszténység az igazi, a valódi haladás; alapja s feltétele minden egészséges kulturfejlődésnek.

A hol tehát az állam s társadalom elhagyják a kereszténység ezen alapját, ott pusztulás, feloszlás áll be. Segedelmet pedig csak az igaz keresztény politika nyújt. Am nézzen körül bárki, akár az ő, akár az új világban, s lehetetlen nem észlelnie, hogy a közélet siralmas bajainak oka a manchesteri zsidó liberálizmus. Ez a politikai s közgazdasági elv az 1789-iki korszakot alkotó el-

vek köpenye alatt csuszott be a kultur világ államaiba, s mindenhol megteremtette azon viszonyokat, melyekkel szemben ma az emberiség legnagyobb része tanács nélkül s védtelenül áll.

Parlamenti többség s bajonett-hatalom a fenyegetett társadalmat megmenteni nem fogják. Vad erőszak, nyers erő ép oly keveset segítenek, mint a zsidó szellemű liberálizmus chablonjai, melyek eddig minden bajt orvosolni ígértek, de orvosolni egyet sem tudtak. A szabadelvű parlamentarizmus a többség uralkodásának haszontalan komédiájával, kényelmes módszer ugyan arra nézve, hogy a társadalmat függésben s alárendeltségben tartsa a tőke uraival szemben, de azonnal hitvány gyermekjátékká lesz, a mint a társadalmat komoly veszélytől akarná megóvni.

Valóban szomorú kacajra kell fakadni, midőn mindezekkel szemben a pártok még egyre vetélkednek azon dicsőségért, hogy melyiket is illeti meg valóban a „szabadelvű“ elnevezés! vetélkednek a zsidók dédelgetésében.

Hát csakugyan nem látják be ezek az urak — neveztesse nek azok Tiszának, Apponyi vagy Irányinak — hova juttatta az a szabadkőmives zsidó liberálizmus, Krisztus ellenes, a kizsákmányolást protegáló rendszerével országunkat. Még mindig kétségeskednek ezek az urak a felett, mely uton kellene járniok?! A hatalom nem a mi kezünkben van, mi nem tehetünk egyebet, minthogy felemeljük szavunkat. Ha illetékes helyeken nem hallgatnak a sirály intő szavára, s azt hiszik, hogy a veszély nem közeledik, ha ők közelednek, észrevenni nem akarják, majd hiába dugják be füleiket ha megszólal az a madár, mely ujjong a halál, az enyészet, a pusztulás küszöbén.

A tizenkettedik óra közeledik, a hátra lévő csekély időt ne töltsék álomban azok, kiknek kötelessége, hogy ébren legyenek.

(W. U. G.)

Bevándorlók — kivándorlók.

Budapest, 1886. április 15-én.

Sok mindenféle futja át agyunkat. Sok mindenféléről lehetne és kellene írunk szakadatlanul, hogy lássák: mi vagyunk azok, a kik, mint a hü őr, vészben és zivatarban, el nem tántorulnak! — Ha nem tehetjük ezt úgy a mint akarjuk, ha csak töredékesen szólhatunk a néphez a „Népjog“ által, csak annak tulajdonítható, hogy lapunk szűk tere nem engedi megírunk mindazt, a mi agyunkon át szívükbe s innen tollunkba jöhetne.

Márczius 20-án interpellálta Nendtwich Károly Tisza Kálmánt a zsidók tömeges bevándorlása tárgyában.

Azóta bejártuk Máramarost, megnéztük Sáros, Zemplén, Ungot és Bereg megyét. Rettenetes kép, a mely bennünket felső Magyarországon mindenütt fogadott. Mintha nem is itthon volnánk, s nem egyszer kérdeztük a költővel:

Hol van a hon, melynek Árpád vére
Győzelemmel csurga szent földjére?

Ott a felvidéken már hiába keressük, ott elsorvadott a jólét, kipusztult a becsület, koldussá lett az őslakó. Mert azok, a kik ellepték mint a sáskacsapás Felső-Magyarországot, pusztítják ezt, anyagilag, szellemileg, erkölcsileg. Az ő lehelletük mérges, az

ő gondolatuk gonoszság és megátalkodottság, az ő áldozatuk a vérnek siralmas áldozatja; mesterségük nincsen, elemük a hegyelés, eszközük a csalás, a fosztogatás; ezek a chassidim vakbuzgók, a legpiszkosabb, legveszedelmesebb zsidók, kik nem ismernek sem irgalmat, sem becsületet s mindig győzedelmeskednek.

Szomorú, rettenetes kép! A hol előbb virágzó községek, jólét, tisztaság uralkodott, ott most, mintha csak egy új tatárjárás nyomai meredeznének ránk: dudva-nötte földek, roskadozó házak, piszok, inség fogadnak. Egész falvak, városok csupa zsidókból állanak, kik között félenken, szegyenkezve ödöngnek a pusztuló kereszténység búsomor alakjai. Ezen orgyilkosi munkát ismeri mindenki hazánkban, ismeri Tisza Kálmán is, — már hogyne ismerné — de azért nem látja jónak óvó intézkedéseket tenni ezen árviznél, tüzvésznel, járványnál nagyobb csapás ellen; — nem látja jónak, mert tenni ez ellen nem akar semmit, mert nem szabad neki, mert Rothschild úgy kívánja.

Oroszországból legujabban ismét meg fognak indulni a zsidók karavánjai; határainkon tárt karok fogadandják őket, az alliance israélite magyar osztálya fogja őket keblére zárni, az fog azoknak adni pénzt is, meg jó tanácsot. Oh, ismerjük azt a jó tanácsot, ez az az átok, melynek borzasztó sulya alatt elpusztul sorra a bevándorló zsidók lába-nyomása által falu után falu, város után város, megye után megye, ha nem tesszünk semmit majdan egész szép és imádot hazánk!

Ez az az átok, a melynek következménye gyanánt kell vennünk azt, hogy annyian kívánnak hátat fordítani a szülőföldnek s mennek ki az új világba, bizonytalan jövő elé.

Bevándorlás — kivándorlás! E kettőt egy nagy logikai láncz fűzi össze, a melynek végeredménye — Magyarország pusztulása — a keresztény Magyarország tönkretutása.

Nem szeretjük használni e kifejezéseket; olvasóink tudják, hogy szokásba jött frázi sokat nem alkalmazunk. A mit ma mondunk nem frázis az; a győttört szív, a hazaszerető kebel bánatának őszinte kifejezése, mert látjuk, hogy magyar honpolgárok tömegesen indulnak utnak, elhagyják azon földet, hol az életet nyerték, hol bölcsőjüket ringatták, megfélekedve a költő szavairól:

E nagy világon e kívül
Nincsen számodra hely
Áldjon vagy verjen sors keze
Itt élne, halnod kell.

Szegény, szegény Magyarország! Mit mondana Széchényi, a nagy hazaí, ha fölkelne a néma sir éjjeléből? Bizonyosan megfordítaná mondását s azt mondaná: „Magyarország nem lesz, hanem csak volt“ és szétrepedett szívvel hanyatlanék vissza nyugtató sírjába.

És még egyet: „igaz, hogy rendkívül nehéz az élet; igaz, hogy idegenek duskálnak javainkban, jogainkban; igaz, hogy míg a renyhesség és gabság biborban jár s palotákban dözsöl, addig a becsület és szorgalom kunyhókban éheznek s rongyok földik sovány testét; — de másként lehetne mégis, ha megvetnénk a gabságot s tőle utálattal fordulnánk el; ha választásoknál nem a magunk zseb érdekét, de a közügyet tekintenénk; ha egy-két forintért, egy-két ital bor-

ért, pálinkáért áruba nem bocsátanánk lelkünk ismeretét."

Lefelé vezető lejtőn vagyunk! Gyűjtsük össze minden erőnket, küzdjünk meg a bevándorlók, a bitorlók hadával. Tegyük magunk valamit, ocsudjunk föl tétlenségünk föl. Tisza Kálmán, a Tisza kormány lefelé vezető lejtőn a hazát, ő tőle hiába váránk hathatós intézkedéseket. S épen azért gondoljunk a példaszóra: „Segíts magadon és isten is megsegít;” legyünk kitartók a harcban, s emeljük érvényre nemzetünk erőseit s isten segédével futásnak indul a vész had!

A pusztulás pájeszes, kaftános fekete selege, nem viv ugyan nyílt csatát, mert csak alattomban lopják poharunkba a gyilkoló mérget, de mi nyíltan szálljunk ki; az őszinteség az erős akarat mégis legyőzendi. Ezt gondolják meg azok, a kik az újvilág ingatag földjére akarnak lépni. Maradjunk csak mi idehaza, de vegyük fel jelszót: „a haza minden előtt,” s legyen vezérlő csillagunk: a mértékletesség, becsület, szorgalom!

Hogy áll a világ?

Bármiként igyekezzenek is a diplomácia szolgálatában álló lapok elvitatni, hogy trónörökösünk látogatása Mostarban a hercegőz fővárosban politikai jelleggel nem birt, mi, a kik hozzá vagyunk szokva, száz esetben kilenczvenkilencszer a diplomácia hírlapjai mondásainak épen ellenkezőjét helyesnek és igaznak találják, ez esetben is szkeptikusok maradunk s joggal, mert a mostani fogadtatás arra mutatott, hogy heteken át elő volt készítve.

Hogy miért melegednek úgy neki a különféle politikai reptiliák, nem akarjuk érteni, mert a trónörökös rokonszenves alak mindenütt, s ha valaki a dynastiában, akkor ő bir azon személyi tulajdonokkal, melyek még az ellenségre is jó hatást tesznek, hát miért ne lett legyen megbízva, talán csak atyai intés által hogy tegyen kirándulást Hercegovinába? Miért nem, mikor tudják, hogy a trónörökös a sziklahegyek lakóinak kemény szíveit is meg fogja nyerni?

S mondjuk ki egyenesen — ha van, vagy volt is küldetése Rudolf trónörökösnek, mi csak örvendünk annak, mert látjuk, hogy a keleti helyzet jól felfogott érdekeiben történt meg; hogy van valaki, a ki a régi czopftól eltérőleg tud gondolkodni s kissé szabadabban intézkedni a monárkhia külső dolgait illetőleg.

Különbösen keletről bekéőbb hírek jönnek forgalomba. Sándor fejedelem engedett a hatalmak jegyzeteinek s egyetért azzal, hogy egyelőre öt évre van megbízva a rumeliai kormányzósággal. Csupán csak Görögország rakoncátlanokdík még mint egy pajkos, elkényeztetett gyermek, de Törökország, minden tekintetben támogatva a hatalmak által, erélyes lépés

TÁRCZA.

Szemesnek áll a világ.

Aki az élet ösvényein tévedés nélkül szeretne áthaladni, aki göröngyös utjait totlás nélkül szeretné bejárni: az nyitott szemmel járjon s még álmában is csak az egyik szemét hunyja be, mert „szemesnek áll a világ,” s mert nagyon sok a csalétek, még több a háló, s legtöbb a farkasverem.

Ha figyelemmel kísérjük az embereket, e tekintetben nagyon különféle jelenségeket észlelhetünk. Sok ember többet lát egy szemmel, mint más kettővel; soknak igen jó szeme van s még sem lát semmit. Némely ember oly ravasz, hogy mindenkit gyanuban tart s az egész életét remegéssel őrli le; a másik oly együgyű, hogy mindenkitől rászédeti magát s minden ellenállás nélkül lehuzatja bórét. Az egyik, midőn átkar nézni a kerítésen, megsérti a szemét, a másik rére talál s épen annyit lát, amennyit látni akart. Péter, közvetlenül az olvasztó kemence szájánál dolgozik s még se pörkölődik meg. Pál azonban csak melegedni akart a tűznel s mégis összeégette a kezét. Miért? Mert nem minden méhkasban van méz is s nem minden fejben van ész is.

Igaz ugyan, hogy senki sem teheti ember-társát bölcsesé; minden embernek a saját kárán

által véget fog valószínűleg vetni a garázdalkodásnak.

Németország a római kuriával teljesen kibékült. A tizenégy évig tartott vallásáboru, mely milliók lelkiismeretét felbolygatta tényeivel és tanulságaival immár egészen a történelemé.

Németország hajdan a reformációt adta a világnak, s a legutóbbi kulturkampffal végleg bizonyosságot szolgáltatott, hogy az egyházi háboruk ideje lejárt.

Anglia a Gladstone által fölvetett ir törvényjavaslat folytán valótra került. Gladstone Irországnak vissza akarja adni a teljes önállóságot, az állami önállóság minden attribútumaival. Lenne külön parlamentje, külön kormánya és államháztartása, és így a két ország közt évszázadok óta tényleg és jogilag fönálló reál-unió fölbontatnék, s az egész összetartozóság csak az uralkodó közösségében, s a szövetséges államokat érdeklő közös ügyekben állana, vagyis az angol-ir unió és közjogi alakulás lényegére és természetére nézve olyannak van tervezve, mint a minő viszonyok létrehozott Magyarország és Ausztria között a kiegyezési törvény. Hogy Irhon mennyit nyerne ez által, az magából a helyzetből ítélhető meg, a melyben a jelenlegi Irország létezik. Mindenesetre ennek létrejövele oly politikai esemény volna, a mely rendkívül fontos átalakulásnak válnék forrásává, a mely átalakulás nemcsak helyi jelleggel bir, hanem lényegesen kihat az európai hatalmi és közviszonyokra. A viszonyok tarthatatlansága Irlandban épen Gladstone kormányzása alatt lett demonstrálva az anarchiával, a mely ott fölütötte fejét, s a melyet a liberális kormány hasztalan kísérlet meg az erőszak és kényuralom eszközeinek alkalmazásba vételével elfojtani és fékezni. Bebizonyult, hogy Irlandot kivételes törvények és kényszer-bill útján sem pacifikálni, sem kormányozni nem lehet. Ugyanaz a Gladstone a ki Irlanddal szemben a legkeményebb eljárást tartotta éveken át jónak, most kilép a forumra s fölszabadítani akarja a szegény elnyomott népet. Gladstone tervével szemben nagy opposíció küzd s ma még kétes, hogy Gladstone fog-e győzelmesen kikerülni a harcából vagy elhagyja-e ismét a kormányt, a melyet eddig mindig ingadozni érezett lábai alatt.

Az egészéből a helyzetet megbirálva úgy látszik, hogy ez idén is megmaradunk óva attól, hogy mi mozgósítsuk hadseregünket. A legújabb hírek szerint az utolsó vészfelhők is szétszoltak már s csupán a macedoniai határban tart Törökország Görögországgal szemben jó csomó katonát készletben. Adja az ég, hogy szegény hazánknak jó és békés esztendeje legyen, erre több szükségünk van mégis mint akár győzelmes harcokra, hátha még futásnak kellene majd erednünk?

L. L.

kell tanulnia s a saját tapasztalataiból kell okulnia, de még sem hallgathatók el egyet-mást a saját tapasztalataimból, és pedig azért nem mert több szem többet lát s mert reményem, hogy felebarátainnak sem fog ártani az, ami nekem használt.

Hidjek el, a becsületes emberhez senki sem hasonlít jobban, mint a valódi gazember. Aki boltjának kirakatát csupa jámborsággal aggatja tele, biztos lehetünk abban, hogy nagyon kevés van e jó portékából raktárában. Barátjaidat soha se válaszd a külsőség után, mert a csinos cipő gyakran tyukszemét okoz.

Ne szeresd a bókákat, mert nem mindig a legjobb ember az, aki legjobban udvarol; a sokat nyávogó macska: kevés ereret fog! Soha se add magad másnak a hatalmába, mert aki az újjat malomkő alá teszi, nagyon valószínű, hogy összemorzotatik a tagja. Ne igyál addig, amíg nem látod, mi van a poharadban s ne irj alá semmit addig, amíg át nem olvastad az írást, amíg meg nem győződted arról, hogy az okmányok csak annyit az értelmé, amennyit a szó mond.

Ha még valami veszteni való van, ne pörlekedjél; az ügyvédek házai bolond fejeken épülnek. Ha valamely üzletre vállalkozol; csak addig menj a vízbe, ameddig az alját látod. Nyittasd fel a zsákot: ha gyapjút akarsz venni, mert aki macskát zsákban vesz, az a csalásra maga ad alkalmat. Aki nem önértetes: annak a szavára te se építs. Órizkedjél a káromkodó embertől, mert aki a teremtojét szitokkal illeti, az téged is bepiszkol, megcsal s talán meg is lop. De ne óriz-

HIREK.

— **Vasmegei választás.** Greff — ki nem a legszebb cselekvések miatt a függetlenségi pártból kilépésre kényszerített lemondott a német-ujvári kerület képviselőségéről is. Ennek folytán nagyban mozognak úgy Polónyi Géza ügyvéd mellett, mint a zsidópárt tagja — és ifj. Festetich Pál gróf mellett, mint az antiszemita független párt jelöltje mellett. A küzdelem erős, de ha a németujvári kerületben a választók úgy teszik meg kötelességüket, mint Zalában akkor az antiszemiták győzelme nem maradhat el.

— **Leszavazták Tisza Kálmánt.** A kolozsvári „Ellenzék”-ben olvassuk a következőket: Dr. Lindner Gusztáv egyetemi tanár a II-od éves joghallgatókkal országgyűlést tartat. A ház formaszerűen megalakult s csütörtök delután tartották az első érdemleges ülést. Napirendre a köz-törvényhatóságokról szóló törvényjavaslat került. Az általános vita — mely a valódi honatyákat 17 napig foglalkoztatta — itt egy félnap alatt lefolyt, s az új honatyák (honfiuk) a vita eredményében a javaslatot általánosságban elvetették. Ezen körülmény azonban nem tartóztatta vissza fiatal honatyáinkat attól, hogy a javaslatot részletes tárgyalásra kitzűzzék.

— **Az antiszemitizmus Ausztriában** folyton növekszik. Bécsben már több ház kapujára nyilvánosan tábla van kifüggesztve melyen az áll: Zsidónak és kutyának tilos a bemenet. (Tudvalevő, ezt íratta pár év előtt Eszterházy Mór gróf is pápai parkjának kapujára.) Bécs vidékén pedig a nyaralóknál nyíltan kiírják, hogy zsidónak csak kétszeres ár mellett adnak lakást, sőt divatba jött az is, hogy „Ember ne bosszankodjál” jelszó helyett azt írják fel: „Ki a zsidókkal,” másutt pedig azt írják fel: „mi sem tart örökké, s a legszebb zsidó is megrühesedik.” A zsidók persze dühösek e boszontó feliratokért — de nem tehetnek róla.

— **A gyujtogató macska?** B. Szent-Mihályon a Kresch Smüle boltjában tűz támadt; állítólag, mert a macska az ott felhalmozott lomok közé rugta a masinát s ettől gyuladt ki a bolt. A rossz nyelvek azonban azt beszélik, hogy a tüzet megelőzőleg Kresch oresság minden értékebb holmit kitakarított a jól bebiztosított boltból. Még is csak élelmes a zsidó.

— **Nagy gezezesz** van a pálinkás zsidók között, mióta észrevették, hogy a napszámok kezdenek észkre térni, s elfordulnak a zsidó panestól, s ez által a zsidók „mű pálinkája” kevesebb fogyasztást tüntet fel. Egyik zsidó pálinka gyár „szakavatott embere” kiszámította, hogy a magyarországi összes pálinkagyárak a lefolyt márczius hóban 20687 hektoliter spiritusszal kevesebbet „dolgoztak fel,” mint a mult év bármely hónapjában. A zsidók jajgatása indokolt, mert ennyi spiritusból legalább négyszer annyi „szilvioriumot” lehetett volna csinálni s ettől a rebachtól most elestek.

— **Hamisított ásványvizek.** Hogy a műborgyártás hazánkban meglehetősen el van terjedve, és hogy borainkat a külföldön hamisított minőségben árulják, általánosan tudva van a „Fiume” című magyar lapból azt is megtudjuk, hogy már hiresebb ásványvizeinket is, mint a Hunyadi és Rákóczy név alatt ismeretes ásványvizeket Angliában, vagy épen a kelet-indiai gyarmatokon gyárilag állítják elő és drágán, a Hunyadi viz kis üvegét 70 kron nagy üvegét 1 frt

kedjél senkitől annyira, mint önmagadtól, mert legveszedelmesebb ellenségeink a saját szívünkben lappangnak.

Ha új elveket s új tanokat tálnak eléd, ne izeld meg addig, míg meg nem győződted arról, ha vajjon megemészthetők-e, mert ne hidd, hogy a kalács mindjárt jó mihelyt tojás sárgájával van bekenve! Ne tapsolj addig, míg a hal a hálódban nincsen s ne örülj addig, amíg az erdőt a hátad mögött nem látod. A dicsekvésre — mindig elég idő lesz — várakozzál egy kicsit!

Bolond az, aki fakanalát eldobja, mielőtt ezüstöt szerzett volna; az utczaseprés is jó addig, míg tisztességesebb munkát nem kapsz; a legsekélyebb kereset is jobb a semminél s a legalacsonyabb munka is jobb a tétlenségnel. Az ökörnek s a bolondnak mindenkor térj ki, a szénégetővel hajba ne kapsz s a rossz emberekkel ne civakodjál, mert mind a kettő bemoeskol.

A hamis csődöt mondott kereskedővel soha se kössél üzletet, mert könnyen elbukik az, aki sánta lovon nyargalás s törött szekre ül. A nagyon udvarias emberben ne nagyon bízzál, a durva s tolakodó atyafakkal mennél ritkábban érintkezzél. Ha rosszat sejtessz, kétszeresen vigyázz magadra, állítsd fel a patkányfogót, de ügyesen, nehogy a saját ujjadat beszorítsd. A szájhős s a dicsekvő emberektől mértföldekre menekülj; adományuknak csak habja van, de zsiradéka nincs; az arany nagyon sokszor: talmi s a gyémánt: cseh-üveg! A szájhős, a dicsekvő és a hazug: edes testvérek.

20 kron árúlják Kelet-Indiában. Az idézett lap ajánlja ezen ásványvizeinknek tömegesebb szállítást Kelet-Indiába, mely esetben szállítási engedélyben részesülnének az osztr. magy. Lloyd-társulat hajóin és természetes ásványvizeink, olcsóbb árak mellett, kiszorítanák a forgalomból a drága, hamisított ásványvizeket. Még megéljük, hogy a bortermő Magyarországon is, gyárilag előállított szlatvini vagy polenai vízzel fogjuk inni a műborokat. Az lesz azután a dicső ital, a minőt még az öreg Jupiter sem ivott az Olimpuson!

— Kivándorlás Amerikába. Szepesmegyében, Lublón és környékén, a kivándorlási kedv nemcsak nem csökkent, hanem nagyobb mérveket öltött a legújabb időben. A K. P. f. évi 15-ik számban a következő adatok olvashatók. Lubló városából melynek alig van 400 házátszáma. 105 férfi és 80 nő, összesen 185 személy vándorolt ki Amerikába. Ha ezekhez hozzáadjuk az Amerikából már hazájukba visszatért 36 személyt, úgy 221-et tesz azon lublóiak száma, a kik terhesnek találják az életet Európában. Lubló környékéről, Hobgard községből, melynek házátszáma 210, kivándorolt 140 személy, a 85 házátszámmal bíró Forbasz községből 63, a 160 házátszámmal bíró Uj-Lubló községből 94 és a 150 házátszámmal bíró Kolacska községből 74 személy vándorolt ki Amerikába; így tehát 4 községből, melyek összes házátszáma 560 kivándorolt Amerikába 371 személy. — Nagy-Lónyán Horthy Gyula járási szolgabíró erélyes fellépésének sikerült utját vágni ama lelketlen ügynökök működésének, kik a tudatlan népet a kivándorlásra csábítják. Az ügynök itt egy szemlénygyei a gárdi zsidó volt, ki az egyes falvakban megbizottakat, alügynököket szerez. Ilyen alügynök volt Nagy-Lónyán egy zsidó fiu, kinek honoráriuma nagyon csekély volt, fejenként hat krajczárt kapván az elcsábítottakért, mindemellett buzgón hozzá látott a toborzáshoz. Azzal ámitgatta a népet, hogy Amerikában egyik Eszterházy herczeg birtokára fogják őket telepíteni. Kapni fognak az utra tíz forint szivarpénzt, Amerikában pedig 60 hold földet, házat, két ökröt, gazdasági felszereléseket, stb. — Hogy e népámitásnak mi a tulajdonképeni célja, azt majd a vizsgálat fogja kideríteni. Mondják, hogy valami egészségrontó bányamunkára kívánták volna felhasználni a kivándorlókat, melyre az ottani mánkásosztály nem örömet vállalkozik. Ime, hogy dolgozik a zsidó.

— Schel peszach. A zsidó husvétől már alig pár nap választ el bennünket s azért a főváros képe már teljesen rituálissá vált. A maczesz-magazinokban óriási a forgalom, kocsiszámra hordják szét a Lipót- és Terézvárosban s a szükséglet még mindig nincs kielégítve, naponként waggonszámra hozzák még mindig Galicziából és Csehországból a rituális edelét. Az eszlári per óta ugyanis nagyon megcsappant a macseszgyárak száma, minthogy a keresztény vér szerzésében nagyon óvatosoknak kell lenniök, azért csak elismert fanatikus rabbik csinálhatják még a macseszt, s így a forgalom annál nagyobb. Hasonló nagy a kínálat és kereslet a husvétra, különösen megköserolt cukor, kávé, cikória, bor stb. után,

Összes titkaidat senkire se bízd; feltétlenül senkiben se bízzál, csak az Istenben; barátjaid iránti bizalmadat előbb az ész serpenyőjén mérlegeld, mert az emberek csak emberek s minden ember gyönge. Czernaszálra soha se köss nagy terheket, de ne is légy túrságosan gyanakvó, mert a gyanakodás, legjobb esetben is: a gyávák erénye! Az emberek nem angyalok, de nem is ördögök, bűn tehát őket eleve a pokol szülőtteinek tartani! Óvakodjál a vakbuzgótól, tartozzék az bármely vallásfelekezethez is, mert a hitűh csak azt szállhatja meg, aki szívet megkeményíté s lelkiismeretét eltompítá. „Nagyon rossz társaság” mondá a rabló, midőn a hóhér és a pap között haladt a bitófa felé, s e mondatban épen anyyi az igaz: amennyi a tréfa! Végre megsugom mindenkinek, hogy: „csak az a valódi bölcsesség a mely végeredményében is annak bizonyul be!” Legyetek tehát szemesek, mert „szemesnek áll a világ” s mert Jézus is azt mondá: „Legyetek szelídek, mint a galambok s okosak, mint a kigyók!”

„Zárt ajakkal, nyílt szemekkel,
Becsületet érzetekkel:
Koldusbotra nem jöbetsz,
Őn erődből gazdagodva
Csak az égtől támogatva:
A halálnak is nevensz!”

Milyenek a férfiak?

16 éves korukban: sok beretvát rontanak s még több regényt olvasnak — 17 éves korukban:

sőt még a husvétii fezekaknak is nagy kelete van. Mindezeket persze ekes zsidó betűkkel hirdetik s úgy elcsufítják a fővárost, mintha már csakugyan mi lennénk a jeruzsálemi királyság fővárosa.

Országgyűlés.

Pénteken, szombaton és hétfőn is eltartott még a községek rendezéséről szóló tvjavaslat részletes tárgyalása, miglen egész váratlanul hétfőn mégis befejezték. A letárgyalás után a ház elfogadta a bizottságnak ama határozati javaslatát is, melyet az előadó az általános vita elején terjesztett be. Különös dolgot nem jelenthetünk az utolsó ülésekből.

Kedden sokáig alhattak s későn villásreggelizhettek a ház tagjai, lévén az ülés kezdete 12 órára kituzve. Az ülés elején Csávossy Béla előadó benyújtotta a gazdasági bizottságnak márczius havi költségvetésére és a pénztári kimutatásra vonatkozó jelentését. Azután az elnök jelenti, hogy Istóczy Győző képviselő engedélyt kért, hogy a börze adóról benyújtott törvényjavaslatát a szerdai ülésben indokolhassa. Ehez a képviselő urnak joga lévén, megadatik.

Napirenden vannak a miniszterek válasza, hozzájuk intézett interpellációkra.

Első volt br. Kemény Gábor, ki Horánsky Nándornak az esztergomi vas-utrá vonatkozólag tett interpellációjára felelt.

Majd Tisza Kálmán válaszol Hermann Ottó interpellációjára a máramaros megyei állapotok ügyében. Elmondottuk már annak idején, hogy Tisza Kálmán mit fog felelni. Ő azt mondja, hogy Máramarosban minden a legnagyobb rendben van. Nem használt semmi ellenvetés. Hermann Ottó tehát nem ért czélt. A többség hűen, mint mindig, tudomásul vette a miniszterelnök választát.

Április 13-án a főrendiház is tartott rövidke kis ülést. Elnök kijelenti, hogy husvétig ülés több nem lesz. Május 4-én fogják a bizottságok működésüket megkezdeni; tárgyalás alá véendi akkor a közjogi és közigazgatásügyi bizottság a törvényhatóságokról szóló s több addig fölérkező törvényjavaslatot. Ezután majd kellő időre fognak következni az ülések.

Szerdán szép napja volt az országháznak, fényes napja az antiszemitáknak. Ezt el nem tudja vitatni senkise, bármint igyekezzenek is a „liberálisok.”

Istóczy Győző okolta meg hosszabb beszédben a tőzsdeadóról szóló javaslatát. A magyar antiszemiták e kitünő férfa, kinek mint a „Budapesti Hirlap,” mondja van esze is meg erélye, valahára a nagy szavak arzenáljából a komoly tettek napvilágos prózájába ment.

Figyelemmel hallgatta a tele ház a szónok nagy sikerrel előadott beszédjét. Szapáry pénzügyminiszter, persze nem utasítá vissza az „új adó” ötletét, melyik finánczminiszter tenné ezt a világon? De persze kijelenté, hogy ő nem akar törvényben antiszemitizmust látni!

A tőzsde adóról benyújtott törvényjavaslatot az „illetékes” bizottsághoz utasították. Hogy föl fog-e nem sokára szabadulni s érvényre jutni? Az más kérdés.

Ezután következett a közigazgatási reformjavaslatok utolsójának: a fegyelmi eljárásról szólóknak általános és részletes tárgyalása. A ház azonban nem volt vitázó kedvében,

első ízben szerelmesek „a sirig,” költeményeket faragnak, kezdenek nem tanulni (ha ugyan addig tanultak) s erősen dohányozni. — 18 éves korukban: pedrik a bajszot, ha nincs is, az ivásban szívesen gyakorolják magukat, a párbajnak sem elenei s igen hajlandók a „hűtlen kedves” miatt föbelőni magukat (természetesen gondolathelileg.) — 19 éves korukban: legújabb divatszerint öltözködnek, süttetik a hajukat s már ketrendbeli viszonyuk van. — 20 éves korukban: házasságról beszélnek, udvariasak és előzékenyek az összes nővilág iránt, még a szobacziuszokat sem véve ki. — 22 éves korukban asszonyba szeretnek s megvetéssel beszélnek a házasságról. — 22 éves korukban: szívesen beszélnek lovakról, kutyákról s kártyajátzmákról, kérkednek szerelmeslevelekkel, önmaguknak küldözgetnek gyengéd ajándékokat, melyek fölött élénk meglepetésüknek adnak kifejezést. — 23 éves korukban: hajfűrtök gyűjtésével foglalkoznak s lemondásról beszélnek. — 24 éves korukban: beleszeretnek egy szőkébe, aki szellemus, különben a szépségre nem igen néznek már és nem tánczolnak többé. — 25 éves korukban: inkább a pénzre vannak tekintettel, mint a bájakra, kutyát tartanak s sok pipával látják el magukat. — 26 éves korukban: szímesznót protegálnak, ki-ről sok szepet irnak vagy iratnak a lapokba s kire még többet költenek. Kezdenek hébe-hóba munkához is láni a mivel aztán nagyra vannak — 27 éves korukban: minden nőnek udvarolgtanak, mindenkit „legszebbnek” jelentve ki. — Olykor házasságra is gondolnak s fölteszik ma-

alig másfél óra alatt befejezte az általános tanácskozást s 2 óráig a javaslatot a 6. §-ig letárgyalta.

Modern chinai fal.

(b. h.) Gőz és villám a kor büszkesége. A természet minden ereje az embernek szolgál. Világrészek nincsenek többé, mióta a vasut minden távolságot legyöz.

Európa villámmal beszél tengereken túl fekvő földrészekkel. Az országhatár ma már csak politikai fogalom. A népek összejárnak, együtt élnek, mint egy nagy család tagjai. China teáját ép oly mindennapi kedvelé szürcsölgeti a magyar, mint a mily megszokott élvezeti czikk Braziliában a magyar liszt.

Gőz és villám ledöntötte a korlátokat országok és népek között, egy az emberiség a földtekén. Mindegy: fehér, fekete vagy réz a bőre, a mint ferdén vagy függélyesen találja a napsugár hűvös vagy forró ég alatt. Az egy embercsalád a kerek földgömbön, a világrokonság, korlátok leomlása, ez volt az a nagy haladás, melyet korunk dicsősége gyanánt ünnepel a tudomány és élet.

Ámde, a mit tegnap áldásnak mondtak a népek, arra most átkot szórnak. A munkás átkozza a gőzerőt, mely fölzsabadítja a gépi igából. Összezuza a gépet, a mely megmenti tagjait az összezuzástól. A villámhírnökre ölé szerszámmal rohannak, elmetszik a távirósodronyokat.

A népek pedig határaikon újra emelik az elzáró korlátokat önző szenvedélylyel. Az európai államok már is a szétbomlott lánc elvált szemei gyanánt példázják annak az egységnek a romlását, melynek erejével a műveltség és érdek közössége fűzte össze a népeket.

Vámok képezik a chinai falat. Németország sorompóktól várta gazdáinak boldogulását, de hiába. A francziák gabonáik árának emelkedését remélték a vámsorompóktól. Csalódtak.

De, ha egyszer a világ belebódul a csodák hitebe, akkor aztán a babonák birodalmának nincs is határa. Ha nem segítettek a vámok, hoznak be újabbakat.

Német és francia is egy ebben a törekvésben. Korábban a francia 100 kg lisztre 1-20 franknyi vámot vetett, azután 6 frankot most meg 9 frankra szeretnék emelni a vámot. Azt hitték majd, odabenn a francia termés árát föl-emelik ilyképen, áremelkedés helyett azonban úgy áll a dolog, hogy 1881-ben a francia liszt ára 30 frank volt, 1885-ben pedig leszált 21 frankra minden vámemelés daczára. És mindezen tények nem eléggé erősek arra, hogy kigyógyítsák a népeket a vámok babonájából, sőt a nagyok baja átragad már a kicsinyekre is. Románia is autonóm vámtarifákon dolgozik, huzza-halasztja a kereskedelmi egyezkedést és erősen ijesztget a modern chinai fallal.

Mire való a kor minden csodája, mit ér a mozdonyainkkal röpülő gőzerő? Rozsdának való a vasut, ha az országok minden kereskedésnek chinai falakkal állják útját a határokon!

Ugy látszik ez a sorompóláz olyan, mint a viiágrészekeken keresztül seprő járványok Dühön-gének egy ideig, kidulják magukat, aztán jön egy egészséges áram, mely megtisztítja a légkört.

A vész elszáll. A népek kiépülnek. Meg ered újból az élet egészséges vérkeringése.

A chinai falnak sem lehet örökkévalósága, ma modern, holnap ott találjuk majd összerontva,

gukban, hogy már ezentul szolidabbak lesznek. — 28 éves korukban: a megállapodottat adják, viszájára nézegetik magukat a tükörben s néha váltig állítják, hogy betegesek. — 29 éves korukban: arra a gondolatra jutnak, hogy oly nőt vesznek el, ki a betegápoláshoz ért. — 30 éves korukban: sok habozás után — megnošulnek. Tizennégy napon át igen kedvesek és szeretetreméitők a feleség irányában, angyalnak nevezik őt s egyedül neki élnek. — 31 éves korukban egyszerre fukarkodni kezdenek, panaszkodnak a piperészkedés ellen s a feleséget „asszony”-nak szólítják. — 32 éves korukban: rettenetesen unatkoznak, — a feleséget már csak „kedvesem”-nek szólítják, néha meg féltékenyek. — 33 éves korukban: azt találják, hogy az étel napról napra rosszabbul van elkészítve s nevétségnek tartják bálba vagy színházba menni. 34 éves korukban: „sok családi gond”-ról beszélnek s itt-ott egy ősz hajszálat tépnek ki. — 35 éves korukban: beleszeretnek egy hölgybe, otthon roszkedvűek s duzzogók, zsarnokai a nőnek, a gyermekeknek s a cselédségnek. Ha az asszony ilyenkor csókot akar, azt mondják: „Ugyan ne gyerekeskedjél lelkem!” — 36 éves korukban: egy jó baráttra tesznek szert s udvarolnak a feleségének. Este aztán rendszerint a kaszinót látogatják vagy egy pohár borra mennek, otthon ritkán maradnak — Ezentul 25 éves korukat kívánják vissza, de hiába! „az aranjezi szép napok”, ha egyszer letűntek, soha sem varázsolhatók többé vissza. A többit aztán mindenki tudja.

